YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
10 päivänä tammikuuta 2002 *

Asiassa C-101/99,

jonka High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office) (Yhdistynyt kuningaskunta) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

The Queen

vastaan

Intervention Board for Agricultural Produce,

ex parte: British Sugar plc,

ennakkoratkaisun sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81 (EYVL L 177, s. 4), sellaisena kuin se on muutettuna 4.2.1991 annetulla neuvoston asetuksella N:o 305/91 (EYVL L 37, s. 1), tulkinnasta, sokerialan tuonti- ja vientitodistus-

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

järjestelmän soveltamista koskevista erityisistä yksityiskohtaisista säännöistä 10 päivänä syyskuuta 1981 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2630/81 (EYVL L 258, s. 16) pätevyydestä, kiintiötä suuremman tuotannon soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerialalla 14 päivänä syyskuuta 1981 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2670/81 (EYVL L 262, s. 14), sellaisena kuin se on muutettuna 6.12.1991 annetulla komission asetuksella N:o 3559/91 (EYVL L 336, s. 26), tulkinnasta ja pätevyydestä sekä maataloustuotteiden vientitukien järjestelmän soveltamista koskevista yhteisistä yksityiskohtaisista säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3665/87 (EYVL L 351, s. 1) tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja F. Macken sekä tuomarit N. Colneric (esittelevä tuomari), C. Gulmann, J.-P. Puissochet ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: J. Mischo,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— British Sugar plc, edustajinaan T. Sharpe, QC, ja barrister D. Jowell, solicitor R. Fleckin ja solicitor A. Lidbetterin valtuuttamina,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään M. Ewing, avustajanaan K. Parker, QC,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään K. Rispal-Bellanger ja C. Vasak,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään P. Oliver,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan British Sugar plc:n, edustajinaan T. Sharpe ja D. Jowell, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehenään G. Amodeo, avustajanaan K. Parker, ja komission, asiamiehenään P. Oliver, 8.3.2001 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.5.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office) on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 26.2.1999 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 18.3.1999, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla kuusi ennakkoratkaisukysymystä, jotka koskevat sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81 (EYVL L 177, s. 4), sellaisena kuin se on muutettuna 4.2.1991 annetulla neuvoston asetuksella N:o 305/91 (EYVL L 37, s. 1; jäljempänä perusasetus), tulkintaa, sokerialan tuonti- ja vientitodistusjärjestelmän soveltа-

mista koskevista erityisistä yksityiskohtaisista säännöistä 10 päivänä syyskuuta 1981 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2630/81 (EYVL L 258, s. 16) pätevyyttä, kiintiötä suuremman tuotannon soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerialalla 14 päivänä syyskuuta 1981 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2670/81 (EYVL L 262, s. 14), sellaisena kuin se on muutettuna 6.12.1991 annetulla komission asetuksella N:o 3559/91 (EYVL L 336, s. 26; jäljempänä asetus N:o 2670/81), tulkintaa ja pätevyyttä sekä maataloustuotteiden vientitukien järjestelmän soveltamista koskevista yhteisistä yksityiskohtaisista säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3665/87 (EYVL L 351, s. 1) tulkintaa.

2 Nämä kysymykset on esitetty kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa, jossa kantajana on British Sugar plc (jäljempänä British Sugar) ja joka koskee Intervention Board for Agricultural Producen (jäljempänä IBAP) päätöstä määrätä kantajan maksettavaksi asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 1 kohdan mukainen määrä, koska C-sokeria ei ollut myyty yhteisön ulkopuolella, ja hylätä sen esittämä sokerin vientitukien maksamista koskeva hakemus.

Yhteisön oikeus

3 Perusasetuksella pyritään sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn (jäljempänä sokerin YMJ) yhteydessä siihen, että sokerimarkkinat vakauttamalla säilytettäisiin yhteisössä toimivien perustuotteiden, kuten sokerin, tuottajien työllisyyteen ja elintasoon liittyvät tarvittavat takeet ja varmistettaisiin se, että kaikki kuluttajat voivat hankkia sokeria kohtuuhinnoin.

4 Sokerin tuotannon hallitsemiseksi yhteisössä on perusasetuksella otettu käyttöön tuotantokiintiöiden järjestelmä, jolla tämän asetuksen 15. perustelukappaleen mukaan taataan tuottajille yhteisön hinnat ja tuotannon myynti.

5 Perusasetuksen 24 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) 'A-sokerilla' — — sokerimäärää, joka on tuotettu määritettynä markkinointivuonna kyseisen yrityksen A-kiintiön rajoissa;

b) 'B-sokerilla' — — sokerimäärää, joka on tuotettu määritettynä markkinointivuonna ja joka on suurempi kuin A-kiintiö, mutta pienempi kuin kyseisen yrityksen A- ja B-kiintiöiden yhteismäärä;

c) 'C-sokerilla' — — sokerimäärää, joka on tuotettu määritettynä markkinointivuonna ja joka joko on suurempi kuin kyseisen yrityksen A- ja B-kiintiöiden yhteismäärä tai on tuotettu yrityksessä, jolla ei ole kiintiötä."

6 Sokerin myyntiä koskevat ehdot vaihtelevat sen luokituksen perusteella. Perusasetuksen nojalla A- ja B-sokereihin sovelletaan useita tukimekanismeja, ja A-kiintiöön kuuluvalle sokerille myönnetyt takuut ovat B-sokerin takuita korkeammalla tasolla. Hinnat vahvistetaan tavallisesti ennen kunkin vuoden 1.7. alkavan ja 30.6. seuraavana vuonna päättyvän markkinointivuoden alkua.

7 A- ja B-sokereita voidaan viedä kolmansiin maihin sellaisen viennille maksettavan tuen avulla, joka vastaa sokerin yhteisön hintojen ja maailmanmarkkinahintojen välistä erotusta. Tämä tuki suoritetaan vientitukena perusasetuksen 19 artiklan mukaisesti. Asetuksen N:o 3665/87 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. 'Vientipäivällä' tarkoitetaan päivää, jona tulliviranomainen hyväksyy vienti-ilmoituksen, jossa ilmoitetaan, että tukea haetaan.

— —

3. Vienti-ilmoituksen hyväksymiseen rinnastetaan mikä tahansa muu juridiselta vaikutukseltaan vastaava toimi.

— — "

8 Kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 ja 4 kohdan mukaan vientituen maksaminen edellyttää vienti-ilmoituksen hyväksymistä ja todisteen esittämistä viennistä, ylivoimaisen esteen tilannetta lukuun ottamatta, 60 päivän kuluessa kyseisestä hyväksynnästä.

9 Tuottajien on vastattava näiden vientitukien kustannuksista monimutkaisen rahoitusjärjestelmän kautta, koska sokerin YMJ:n on rahoitettava itse itsensä.

10 Sokerin valmistajien on maksettava A- ja B-sokereiden valmistukseen käytettävistä juurikkaista vähimmäishinta, joka on korkeampi A-sokerille kuin B-sokerille. Samanlaista velvollisuutta ei ole C-sokeriksi jalostettavien juurikkaiden osalta.

11 Vaikka A- ja B-sokereiden järjestelmän toiminta on tarkasti järjestetty, C-sokerin järjestelmän toiminnasta on esitetty vain tärkeimmät periaatteet. Perusasetuksen 26 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

" — — C-sokeria, jota ei siirretä 27 artiklan mukaisesti, ja C-isoglukoosia ei saa myydä yhteisön sisämarkkinoilla ja ne on vietävä sellaisinaan ennen kyseisen markkinointivuoden päättymistä seuraavaa 1 päivää tammikuuta."

C-sokerille ei makseta mitään vientitukea.

12 Vientivelvollisuutta on kuitenkin lievennetty siirtomahdollisuudella, josta säädetään perusasetuksen 27 artiklassa, sellaisena kuin se on muutettuna 26.1.1982 annetulla neuvoston asetuksella N:o 192/82 (EYVL L 21, s. 1), seuraavaa:

"1. Kukin yritys voi päättää siirtää A-kiintiötä suuremman sokerintuotannon kokonaan tai osittain seuraavaan markkinointivuoteen kyseisen seuraavan vuoden tuotannon lukuun. Tämä päätös on peruuttamaton.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tekevien yritysten:

— on ilmoitettava siirrettävän tuotetun sokerin määrä tai määrät kyseiselle jäsenvaltiolle ennen 1 päivää helmikuuta

— ja niiden on sitouduttava varastoimaan siirrettävä määrä tai määrät — — .

— — "

13 Siirtämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä on säädetty sokerin seuraavaan markkinointivuoteen siirtämisen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 13 päivänä tammikuuta 1982 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 65/82 (EYVL L 9, s. 14), sellaisena kuin se on muutettuna 26.4.1982 annetulla komission asetuksella N:o 948/82 (EYVL L 113, s. 7; jäljempänä asetus N:o 65/82), jonka toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Siirtämisen käsite voi koskea ainoastaan tosiasiallisesti tuotettua sokeria; tämän vuoksi olisi säädettävä, että yritys voi päättää siirtää ainoastaan A-kiintiön ylittävää sokeria, jonka tuotannon kyseinen jäsenvaltio on todennut, ja säädettävä tällaista toteamista koskevista aiheellisista yksityiskohtaisista säännöistä ja erityisesti tiedoista, jotka yrityksen on tässä tarkoituksessa ilmoitettava."

14 Asetuksen N:o 65/82 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Yritys voi päättää ainoastaan sellaisen sokerin siirtämisestä, jonka kyseinen jäsenvaltio on todennut tuotetuksi B-sokerina tai C-sokerina."

15 Perusasetuksen 13 artiklan mukaisesti kaikkeen sokerin vientiin yhteisöstä vaaditaan vientitodistus. Tälle on asetettu tiettyjä edellytyksiä asetuksen N:o 2630/81 4 artiklassa, jossa säädetään seuraavaa:

"Vientitodistusta C-sokerille — — ei voida antaa ennen kuin kyseinen valmistaja on esittänyt toimivaltaiselle toimielimelle todisteet siitä, että määrä, jolle vientitodistusta haetaan tai sitä vastaava määrä on tosiasiallisesti tuotettu kyseisen yrityksen A- ja B-kiintiöiden lisäksi, ottaen sokerin osalta tarvittaessa huomioon kyseiselle markkinointivuodelle siirretyt määrät."

16 Asetuksen N:o 2630/81 3 artiklan 1 kohdassa säädetään lisäksi, että C-sokerin vientitodistuksissa on oltava maininta: "vientiin asetuksen (ETY) N:o 1785/81 26 artiklan 1 kohdan mukaisesti".

17 Asetuksen N:o 2670/81 1 artiklan 1 kohdassa täsmennetään edellytykset, joiden perusteella perusasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu vienti katsotaan tapahtuneeksi. Sokeri on oltava tosiasiassa viety yhteisön tullialueen ulkopuolelle. Jos muussa kuin ylivoimaisen esteen tapauksessa kaikki tässä säännöksessä säädetyt edellytykset eivät täyty, kyseessä oleva C-sokerin määrä katsotaan myydyksi sisämarkkinoilla.

18 Asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Asianomaisen jäsenvaltion on perittävä määristä, jotka on 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti myyty sisämarkkinoilla, määrä, joka vastaa:

a) C-sokerin osalta 100 kilogrammalta kyseistä sokeria:

— suurinta tapauksen mukaan 100 kilogrammaan valkoista sokeria tai raakasokeria sinä markkinointivuonna, jona kyseinen sokeri on tuotettu, ja sitä seuraavan kuuden kuukauden aikana sovellettavaa tuontimaksua,

ja

— 1 ecu;

— — ."

19 Asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava maksettava kokonaismäärä niille valmistajille, jotka ovat velvoitettuja maksamaan 1 kohdassa tarkoitetun kyseisen määrän ennen 1 artiklassa tarkoitettua 1 päivää tammikuuta seuraavaa 1 päivää toukokuuta.

Kyseisten valmistajien on maksettava tämä kokonaismäärä ennen saman vuoden 20 päivää toukokuuta."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

20 Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevasta päätöksestä käy ilmi, että British Sugar oli vuonna 1992 ainoa sokeria sokerijuurikkaista valmistava yritys Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Sillä oli käytössään koko Yhdistyneelle kuningaskunnalle myönnetty yhteisön tuotantokiintiö. Elokuussa 1992 tai elokuun 1992 vaiheilla British Sugar on todennut, että sokerimäärä, jonka se tuottaisi markkinointivuonna 1992/1993, tulisi olemaan epätavallisen merkittävä.

21 Syyskuussa 1992 British Sugar on tehnyt asiakkaan kanssa sopimuksen markkinointivuoden 1992/1993 aikana tuotetun sokerin viennistä. Tätä sopimusta on myöhemmin muutettu C-sokerin viemiseksi ennen kuin A- ja B-kiintiöiden yhteismäärää vastaava määrä olisi tosiasiallisesti tuotettu.

22 British Sugar on hakenut 16.10.1992 IBAPilta "vientitodistusta C-kiintiölle" viedäkseen 10 000 tonnia sokeria. Se on 26.11.1992 hakenut todistusta 10 000 lisätonnin viemistä varten. Nämä kaksi todistusta oli myönnetty samoina päivinä. Niistä toinen oli voimassa 31.1. ja toinen 28.2.1993 asti ja niissä oli asetuksen N:o 2630/81 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu maininta. Mitään näyttöä A- ja B-kiintiöiden edeltävästä tuottamisesta ei ollut edellytetty.

23 British Sugarin kokonaistuotanto ylitti A- ja B-kiintiöiden yhteismäärän 7.1.1993, jolloin sen C-sokerina viemän sokerin määrä oli 16 650,465 tonnia.

24 IBAP on 23.10.1993 alkaneiden tarkastuskäyntien perusteella todennut, että C-sokeriksi kutsutun sokerin vientejä oli suoritettu.

25 Tulliviranomaiset ovat IBAPin ilmoituksen perusteella aloittaneet tutkimuksen, joka päättyi huhtikuussa 1995. Komissio, jolle IBAP on tiedottanut sokerin YMJ:n sääntöjen väitetystä rikkomisesta, on ilmoittanut IBAPille heinäkuussa 1996, että sen mielestä British Sugarin on maksettava asetuksen N:o 2670/81 3 artiklassa tarkoitettu määrä. IBAP on ilmoittanut British Sugarille marraskuussa 1996, että se ei pidä marraskuusta 1992 tammikuuhun 1993 suoritettuja vientejä C-sokerin vaan A- ja B-sokereiden vienteinä ja että siltä tullaan todennäköisesti vaatimaan asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan mukaisen määrän maksamista. IBAP on 19.5.1997 vaatinut British Sugarilta 6 641 608,10 Englannin punnan (GBP) maksamista.

26 Tässä tilanteessa British Sugar on hakenut IBAPilta suunnitellun "uudelleenluokittelun" perusteella niiden vientitukien suorittamista, jotka sille normaalisti olisi maksettu sokerista, jota IBAP nyt pitää A- ja B-sokereina. IBAP on hylännyt tämän hakemuksen 5.6.1997 päivätyllä kirjeellään.

27 British Sugar on 13.8.1997 hakenut kansalliselta tuomioistuimelta lupaa hallinto-oikeudellisen menettelyn (judicial review) aloittamiseksi sen IBAPin tekemän päätöksen osalta, jolla sille on määrätty suoritettavaksi maksu ja kieltäydytty myöntämästä sille vientitukia. Tämä lupa myönnettiin 29.10.1997.

28 High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office) on päättänyt esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko EY:n sokerialan markkinajärjestelyn ja erityisesti 30 päivänä kesäkuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81 24 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan mahdollista, että yritys, jolle kansallinen viranomainen on antanut kiintiön, pitää C-sokerina sellaista sokeria, joka on tuotettu markkinointivuonna ennen kuin yritys on tosiasiallisesti tuottanut sen A- ja B-kiintiöiden yhteismäärää vastaavan määrän sokeria?

2) Jos edelliseen kysymykseen vastataan myöntävästi, oliko 10 päivänä syyskuuta 1981 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2630/81 4 artikla (joka on sittemmin korvattu erityisistä yksityiskohtaisista säännöistä tuonti- ja vientitodistusjärjestelmän soveltamisesta sokerialalla 27 päivänä kesäkuuta 1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1464/95 (EYVL 144, s. 14) 5 artiklalla) mitätön siitä syystä, että siinä säädettiin edellytyksestä, joka ei perustu asetukseen N:o 1785/81 ja jonka mukaan vientitodistusta C-sokerille ei voida antaa ennen kuin kyseinen valmistaja on esittänyt toimivaltaiselle toimielimelle todisteet siitä, että määrä, jolle vientitodistusta haetaan tai sitä vastaava määrä on tosiasiallisesti tuotettu kyseisen yrityksen A- ja B-kiintiöiden lisäksi, ja onko komissio sen antaessaan ylittänyt toimivaltansa?

3) Jos ensimmäiseen tai toiseen kysymykseen vastataan kieltävästi nyt esillä olevassa asiassa, loukkaako kansallinen viranomainen, joka on katsonut, että C-sokerina viety sokeri oli A- tai B-kiintiöön kuuluvaa sokeria ja/tai joka sitten on yrittänyt periä 14 päivänä syyskuuta 1981 annetun komission

asetuksen (ETY) N:o 2670/81 3 artiklassa säädettyä määrää sen perusteella, ettei C-sokeria ollut myyty EY:n ulkopuolella, yhtä tai useampaa seuraavista yhteisön oikeuden yleisistä periaatteista:

a) luottamuksensuojan periaate

b) oikeusvarmuuden periaate

c) syrjintäkiellon periaate

d) suhteellisuusperiaate, tai

e) käyttääkö se väärin harkintavaltaansa

ja vaikuttavatko nämä periaatteet siten, että nyt esillä olevassa asiassa mainittu maksumääräys on mitätön eikä sitä voida panna täytäntöön?

4) Edelleen, tai vaihtoehtoisesti, jos vastaus ensimmäisessä kohdassa esitettyyn kysymykseen on kieltävä:

a) Onko kansallisella viranomaisella harkintavalta muuttaa komission asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan perusteella maksettavaa määrää?

b) Jos vastaus edellä a alakohdassa esitettyyn kysymykseen on myöntävä, mitä seikkoja kansallisen viranomaisen on otettava huomioon käyttäessään harkintavaltaansa erityisesti nyt esillä olevassa asiassa?

c) Jos vastaus edellä a alakohdassa esitettyyn kysymykseen on kieltävä, onko asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 1 kohta mitätön siltä osin kuin siinä edellytetään kansallisen viranomaisen perivän maksun siinäkin tapauksessa, että sisämarkkinoilla myydyn sokerin määrä ei käytännössä ylitä kyseisen valmistajan A- ja B-kiintiöiden yhteismäärää?

5) Onko asian olosuhteissa kiellettyä, että kansallinen viranomainen perii komission asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 1 kohdassa säädetyn määrän, vaikka se ei ole ilmoittanut yritykselle tällaisen määrän perimisestä asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 2 kohdassa säädetyssä määräajassa eli ennen kyseisen vuoden toukokuun 1. päivää, ja/tai onko yritys edellä kuvatunlaisissa olosuhteissa vapautettu määrän maksamisvelvollisuudesta?

6) Onko kansallisella viranomaisella nyt esillä olevan asian olosuhteissa velvollisuus maksaa vientitukea, jota yritys oli hakenut vientiajankohtana ja joka olisi ollut maksettava, jos C-sokeriksi määritelty C-sokeria koskevan vientitodistuksen perusteella viety sokeri olisi määritelty A- ja B-kiintiöön kuuluvaksi sokeriksi, sillä perusteella, että

a) kansallinen viranomainen voi hyväksyä vienti-ilmoituksen komission asetuksen N:o 3665/87 3 artiklan perusteella jälkikäteen ja nyt esillä olevan asian olosuhteet ovat sellaiset, että kyseessä on ylivoimainen este, jonka perusteella viranomaisella on asetuksen N:o 3665/87 4 artiklan nojalla oikeus pidentää todisteen esittämiselle varattua määräaikaa

ja/tai sillä perusteella, että

b) kieltäytymällä maksamasta tällaista vientitukea se loukkaa luottamuksensuojan periaatetta ja/tai oikeusvarmuuden periaatetta ja/tai suhteellisuusperiaatetta ja/tai käyttää väärin harkintavaltaansa?"

Ensimmäinen kysymys

29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy ensimmäisellä kysymyksellään, voiko yritys pitää sokeria C-sokerina, kun ei ole epäilystä siitä, että se on tuottanut tämän sokerin markkinointivuoden aikana ennen sen A- ja B-kiintiöiden yhteismäärää vastaavan sokerimäärän tosiasiallista tuottamista.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyissä huomautuksissa esitetyt väitteet ja niiden perustelut

30 British Sugar väittää ensinnäkin, että sokeria voidaan pitää C-sokerina ennen kuin A- ja B-kiintiöiden yhteismäärä on tosiasiassa tuotettu. Perusasetuksen 24 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan b ja c alakohdan sanamuodosta käy ilmi ainoastaan, että C-sokeria ovat A- ja B-kiintiöiden yhteismäärän ylittävät määrät, mutta siinä ei edellytetä ajallista järjestystä. Tätä tulkintaa tukee mahdollisuus siirtää sokeria seuraavaan markkinointivuoteen, mikä osoittaa sen, että C-sokeriksi luokittelu ei ole ainoastaan mekaaninen toimenpide. Yritykset ovat vapaita, niin kuin niiden kuuluukin olla, myymään sokeria maailmanmarkkinoilla milloin tahansa.

31 British Sugar väittää seuraavaksi, että yhteisön sokerin riittävä hankinta on varmistettu voiton tavoittelulla, koska taloudelliset kannustimet ja sokerin tuotannon kannattavuuden vaatimukset poistavat riskin siitä, että C-sokeria tuotettaisiin A- ja B-sokereiden kustannuksella.

32 Koska eri jäsenvaltioiden yritykset tuottavat sokeria eri ajanjaksoina, olisi mielivaltaista ja syrjivää velvoittaa British Sugar odottamaan sen oman A- ja B-tuotannon päättymistä ennen C-sokerin markkinointia.

33 Sitä vastoin Yhdistyneen kuningaskunnan ja Ranskan hallitukset sekä komissio väittävät, että perusasetuksen 24 artiklassa, sanamuodon tavanomaisen merkityksen mukaan tulkittuna, edellytetään ajallisen järjestyksen noudattamista.

34 Kyseiset hallitukset korostavat erityisesti sokerin YMJ:n tavoitetta, sellaisena kuin se käy ilmi perusasetuksen 15. perustelukappaleesta. Ne painottavat sen tärkeyttä, että sokerin valmistajat täyttävät A- ja B-kiintiönsä ennen C-sokerin tuotannon aloittamista, jotta viljelijät saavat kaikki asetuksessa tarkoitetut edut kokonaisuudessaan.

35 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus esittää perusteeksi myös hankinnan varmistamisen. Se toteaa, että jos valmistajat valitsisivat C-sokerin tuottamisen ja viemisen A- ja B-kiintiöiden täyttämisen sijasta ja jos ne lopulta eivät saavuttaisi näitä kiintiöitä, vähemmän sokeria olisi käytettävissä kulutukseen. Lisäksi sokerin maailmanmarkkinahintojen nousu yhteisön hintoja korkeammalle tasolle vaarantaisi sokerin hankinnan.

36 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja komissio väittävät vielä, että valmistajien vapaus poiketa perusasetuksen 24 artiklan 1 kohdan 2 kohdan mukaisesta sokerikiintiöiden tuotantojärjestyksestä johtaisi raskaisiin uudelleenluokittelumenettelyihin, jotka häiritsisivät markkinoiden hallinnointia.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

37 Sokerin YMJ:n yhteydessä kaikki yhteisössä tuotettu sokeri kuuluu johonkin seuraavista luokista: A-sokeri, B-sokeri tai C-sokeri.

38 Perusasetuksen 24 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan tietyn markkinointivuoden ja yrityksen osalta tarkoitetaan A-sokerilla sokerimäärää, joka on tuotettu kyseisen yrityksen A-kiintiön rajoissa, B-sokerilla sokerimäärää, joka on suurempi kuin A-kiintiö, mutta pienempi kuin kyseisen yrityksen A- ja B-kiintiöiden yhteismäärä, ja C-sokerilla sokerimäärää, joka joko on suurempi kuin kyseisen yrityksen A- ja B-kiintiöiden yhteismäärä tai joka on tuotettu yrityksessä, jolla ei ole kiintiötä.

39 On totta, että tämän säännöksen sanamuodossa ei edellytetä, että tuotannon olisi tapahduttava ajallisessa järjestyksessä. Kiintiön omaavien yritysten tapauksessa ainoa edellytys sille, että sokeria pidetään C-sokerina, on A- ja B-kiintiöiden ylittäminen.

40 Sokerin luokittelu on kuitenkin välttämätöntä markkinoiden hallinnoimisen kannalta, jotta sokerin YMJ:n tavoitteet voidaan toteuttaa.

41 Tässä suhteessa on korostettava, että perusasetuksessa on luotu puitteet A- ja B-kiintiöt ylittävän tuotannon tilanteen hallitsemiseksi. C-sokerin luokka koskee ainoastaan sokerin ylijäämiä, jotka eivät saa häiritä markkinoita. C-sokeri voidaan siirtää seuraavaan markkinointivuoteen. Perusasetuksen 26 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa yhteisön lainsäätäjä on asettanut siirtämättä jätetylle C-sokerille sisämarkkinoilla myyntiä koskevan kiellon ja tämän seurauksena vientivelvollisuuden.

42 Perusasetuksen 27 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen luetelmakohdan perusteella siirtopäätöksen tekevät yritykset sitoutuvat varastoimaan siirretyn määrän. Neuvosto itse on muuttanut perusasetusta asetuksella N:o 192/82 varastointiajan osalta. Kuten kyseisen asetuksen toisesta perustelukappaleesta käy ilmi, oli syytä poistaa siirretyn B- tai C-sokerin pakollisen varastoinnin alkamispäivä 1. päivä helmikuuta, jotta valmistajat, jotka tietylle tuotantoalueelle sijoittumisensa takia aloittavat tuotantonsa aikaisin, voisivat käyttää siirto-oikeutta "heti, kun heidän tuotantonsa ylittää A-kiintiön". Tämä edellyttää, kuten julkisasiamies on korostanut esittämänsä ratkaisuehdotuksen 53 ja 54 kohdassa, perusasetuksen 24 artiklan vaiheittaista tulkintaa.

43 On lisäksi muistettava, että sokerin YMJ perustuu itse itsensä rahoittavaan järjestelmään. Valmistajien C-sokerin tuotannosta ei peritä mitään maksua. Vientitukien kustannukset rahoitetaan kuitenkin tuotantomaksuilla. Minkä tahansa sokerimäärän pitäminen C-sokerina ennen A- ja B-sokereiden tosiasiallisen tuotannon saattamista päätökseen voi siis aiheuttaa kaksi seurausta. Yhtäältä valmistajat voisivat mahdollisesti välttyä maksun suorittamiselta siitä kiintiösokerista, joka niiden olisi pitänyt tuottaa, ja tämä nostaisi muilta kiintiösokerin tuottajilta perittävää osuutta kustannuksista. Toisaalta C-sokerin lisätarjonta maailmanmarkkinoilla voisi vaikuttaa näiden markkinoiden hintoihin ja siten maksettaviin vientitukiin, jotka rahoitetaan tuotantomaksujen avulla. Näin ollen C-sokerin tuotannon ja viennin salliminen ilman edeltävää A- ja B-sokereiden kiintiöiden tuotantoa voisi tehdä itse itsensä rahoittavan järjestelmän epävakaaksi.

44 Nämä perustelut riittävät sen toteamiseksi, että tässä asetuksessa edellytetään tuotannon ajallisen järjestyksen noudattamista.

45 Näin ollen komissio on perustellusti asetuksen N:o 2630/81 4 artiklassa säätänyt, että vientitodistuksen myöntäminen C-sokerille edellyttää todistetta A- ja B-sokerin edeltävästä tuotannosta.

46 Mikään ei sitä paitsi estä yhteisön lainsäätäjää maatalousalalla sokerin YMJ:n tavoitteiden toteuttamiseksi pitämästä kiintiöjärjestelmää parempana kuin toisenlaista järjestelmää, joka perustuu British Sugarin esittämään olettamukseen siitä, että taloudellisten toimijoiden voiton tavoittelu itsessään mahdollistaa mainittujen tavoitteiden saavuttamisen.

47 Se päivämäärä, josta alkaen yritykset voivat aloittaa C-sokerin viennin, eli päivämäärä, jolloin tietyn yrityksen kokonaistuotanto ylittää sen A- ja B-kiintiöiden yhteismäärän, vaihtelee kullekin yritykselle myönnetyn kiintiön mukaan. Tätä seikkaa ei kuitenkaan voida vastoin British Sugarin väitettä pitää syrjintänä. Kysymyksessä on vain tämän tuomion 41 kohdassa esitetyn tavoitteen mukaisesti tehdyn kiintiöiden jaon johdonmukainen seuraus.

48 Näin ollen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että perusasetuksen 24 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan c alakohdassa edellytetään, että yritys on tosiasiallisesti tuottanut sen A- ja B-kiintiöiden yhteismäärää vastaavan sokerimäärän ennen kuin se voi pitää sokeria C-sokerina.

Viides kysymys

49 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy viidennellä kysymyksellään, joka on tutkittava toiseksi, että onko pääasian olosuhteissa kiellettyä, että toimivaltainen kansallinen viranomainen määrää yrityksen maksettavaksi asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 1 kohdan mukaisen määrän, vaikka se ei ole ilmoittanut kyseiselle yritykselle tällaisesta vaatimuksesta mainitun asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 2 kohdassa säädetyssä määräajassa.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyissä huomautuksissa esitetyt väitteet ja niiden perustelut

50 British Sugar väittää, että IBAPin vaatimus asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 1 kohdan mukaisen määrän maksamisesta olisi pitänyt esittää ennen 1.5.1994 eli toisin sanoen ennen sitä 1. päivää toukokuuta, joka seuraa kyseessä olevan markkinointivuoden loppua eli pääasian tapauksessa markkinointivuoden 1992/1993 loppua seuraavaa 1. päivää tammikuuta. British Sugarin mukaan IBAP on vasta 29.9.1994 tiedottanut sille aikomuksestaan ryhtyä toimiin sen takia, että sokeria on viety C-sokerina kyseisen markkinointivuoden aikana. Kyseessä olevaa määrää ei muodollisesti ole vaadittu ennen 6.11.1996, ja tälle viivästykselle ei ole mitään perusteita.

51 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus — myöntäen täysin, että asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 1 kohdan mukaista määrää ei ollut vaadittu kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa säädetyssä määräajassa — väittää, että tämän vaatimuksen esittämiseen British Sugarille kulunut aika johtuu neuvotteluista, joita käytiin sopimuksen tekemiseksi Customs & Excisen hallinnon kanssa, ja välttämättömyydestä varmistaa komissiolta tämän vaatimuksen perusteet ja sen määrän oikea laskentatapa. Tämän hallituksen mukaan British Sugar oli hyvin tietoinen siitä, että sille voitaisiin määrätä usean miljoonan GBP:n määräinen

maksu C-sokerin myymisestä sisämarkkinoilla, jos se olisi vienyt sokeria C-sokerina ennen A- ja B-sokereiden kiintiöiden tuottamista. Koska petostentorjunnan koordinointiyksikkö (UCLAF) tutki asiaa, komissio ei ollut halunnut päättää kannastaan ennen heinäkuuta 1996 eli toisin sanoen ennen kuin UCLAF oli päättänyt tutkimuksensa ja laatinut kertomuksensa. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus lisää, että tästä on seurannut komission kanssa käyty kirjeenvaihto, jonka tarkoituksena oli varmistua siitä, että IBAP oli laskenut vaaditun määrän oikein.

52 Komission mukaan asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 1 kohta on ymmärrettävä niin, että siinä edellytetään jäsenvaltioiden toimivan asetetussa määräajassa ainoastaan siinä tapauksessa, että ne ovat tietoisia kyseessä olevasta sääntöjenvastaisuudesta.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

53 Viidenteen kysymykseen vastattaessa on muistettava C-sokerin järjestelmän tietyt ominaispiirteet.

54 Ensinnäkin C-sokeria, jonka markkinointia ei ole siirretty, ei saa myydä sisämarkkinoilla ja se on näin ollen vietävä ennen kyseessä olevan markkinointivuoden loppua seuraavaa 1. päivää tammikuuta.

55 Toiseksi perusasetuksen 13 artiklan mukaisesti kaikkeen sokerin vientiin yhteisöstä vaaditaan vientitodistus, jota ei asetuksen N:o 2630/81 4 artiklan mukaan voida antaa ennen kuin kyseinen valmistaja on esittänyt kansalliselle viranomaiselle todisteet siitä, että määrä, jolle vientitodistusta haetaan tai sitä vastaava määrä on tosiasiallisesti tuotettu valmistajan A- ja B-kiintiöiden lisäksi.

56 Kolmanneksi, jos mitään todistetta tietyn C-sokerimäärän viennistä yhteisön ulkopuolelle ei esitetä, kyseistä määrää pidetään sisämarkkinoilla myytynä. Tätä tapausta varten asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 2 kohdassa säädetään, että kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava maksettava kokonaismäärä niille valmistajille, jotka ovat velvoitettuja maksamaan kyseisen summan ennen kyseistä markkinointivuotta seuraavan tammikuun 1. päivän jälkeistä 1. päivää toukokuuta.

57 Asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 2 kohdassa asetettu määräaika on ehdoton, eikä siihen liity poikkeuksia.

58 Ei kuitenkaan voida pitää mahdottomana, että tällaisen määräajan ylitys voisi olla oikeutettu sääntöjenvastaisissa tapauksissa. Mainitun asetuksen 3 artiklan 2 kohdan määräaika voitaisiin näin ollen ylittää silloin, kun toimivaltainen kansallinen viranomainen ei tunne yrityksen sokerintuotannon tarkkoja olosuhteita ja kun tämä tietämättömyys voidaan kohtuudella katsoa mainitun yrityksen syyksi, koska yritys ei ole toiminut vilpittömässä mielessä ja koska se ei ole noudattanut kaikkia asiaankuuluvia säännöksiä.

59 Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on suorittaa tässä suhteessa tarpeellinen tutkinta ja tehdä siitä mahdolliset johtopäätökset ottaen huomioon muun muassa toimivaltaisen kansallisen viranomaisen kyseessä olevaa tilannetta koskeva tietoisuuden aste ja sen osoittama huolellisuus.

60 Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten käytössä olevien tietojen osalta on täsmennettävä, että asetuksen N:o 2630/81 4 artiklassa edellytetään, että nämä tarkistavat vientitodistuksen myöntämisen edellytykset. Näin ollen on katsottava, että mainituille viranomaisille tiedotetaan säännöllisesti yksityiskohtaisesti tuo-

tantoluvuista ja että niillä on kaikki tarpeelliset tiedot tuotettujen ja vietyjen sokerin määrien määrittelemiseksi.

61 Päättäessään siitä, voiko asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 2 kohdassa asetetun määräajan ylitys olla oikeutettu, kansallisen tuomioistuimen on näin ollen otettava huomioon se, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ovat velvoitettuja tarkistamaan, että määrä, jolle vientitodistusta haetaan, on tosiasiallisesti tuotettu A- ja B-kiintiöiden lisäksi. Ylitys ei voi olla oikeutettu, kuten kansallinen tuomioistuin on tässä tapauksessa todennut, jos kansallisella viranomaisella oli käytössään tiedot sen selvittämiseksi, onko yritys tosiasiallisesti tuottanut sen A- ja B-kiintiöiden yhteismäärää vastaavan sokerimäärän vai ei.

62 Tätä asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 2 kohdan tulkintaa ei voida kumota Yhdistyneen kuningaskunnan esittämällä väitteellä, jonka mukaan UCLAFin tekemä tutkimus tai välttämättömyys perittävää määrää koskevaan yhteistoimintaan komission kanssa voisivat itsessään oikeuttaa tässä säännöksessä asetetun määräajan ylityksen. On tältä osin todettava, että ainoastaan toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tehtävänä on tarkistaa esitetyt todisteet sekä päättää tutkimuksen aloittamisen tarpeellisuudesta ja sen hallinnollisista seurauksista.

63 Edellä esitetyn perusteella viidenteen kysymykseen on vastattava, että toimivaltainen kansallinen viranomainen ei periaatteessa ole oikeutettu määräämään yrityksen maksettavaksi asetuksen N:o 2670/81 3 artiklan 1 kohdan mukaista määrää, kun se ei ole ilmoittanut kyseiselle yritykselle tällaisesta vaatimuksesta tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa säädetyssä määräajassa. Määräajan ylitys voidaan hyväksyä silloin, kun toimivaltainen kansallinen viranomainen, joka ei ole toiminut huolimattomasti, ei tunne yrityksen sokerintuotannon yksityiskohtia, ja kun tämä tietämättömyys voidaan kohtuudella katsoa mainitun yrityksen syyksi, koska yritys ei ole toiminut vilpittömässä mielessä ja koska se ei ole noudattanut kaikkia asiaankuuluvia säännöksiä.

Kuudes kysymys

64 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy kuudennella kysymyksellään, voiko toimivaltainen kansallinen viranomainen rikkomatta asetuksen N:o 3665/87 3 ja 4 artiklaa ja loukkaamatta yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita kieltäytyä hyväksymästä jälkikäteen vientitukien saamiseksi esitettyä vienti-ilmoitusta ja pidentämästä vientiä koskevan todisteen esittämiselle varattua määräaikaa, kun yritys siitä syystä, että se on hakenut ja saanut tältä viranomaiselta C-sokerin vientitodistuksen sokerille, jota ei voida pitää C-sokerina, ei ole hakenut eikä saanut vientitukia, joihin sillä olisi ollut oikeus, jos sokeri olisi viety A- tai B-sokerina.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyissä huomautuksissa esitetyt väitteet ja niiden perustelut

65 British Sugar väittää, että koska sen marraskuusta 1992 tammikuuhun 1993 viemä sokeri ei IBAPin mukaan ollut C-sokeria vaan A- ja B-sokereita, sillä on oikeus noin kuuden miljoonan GBP:n vientitukiin, jotka se tapahtuma-aikana olisi saanut A- ja B-sokereiden viennistä kolmansiin maihin. Se väittää, että sikäli kuin on sallittua uudelleenluokitella sokeri jälkikäteen A- ja B-sokereiksi, on oltava sallittua hyväksyä vienti-ilmoitus taannehtivasti.

66 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja komissio väittävät, että pääasian olosuhteissa toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ole toimivaltaa maksaa vientitukia eikä hyväksyä vienti-ilmoitusta taannehtivasti. Vienti-ilmoitus on laadittava ennen viennin tapahtumista. Sitä, että British Sugar ei ole noudattanut yhteisön lainsäädäntöä, ei voida pitää asetuksen N:o 3665/87 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuna ylivoimaisena esteenä. Komissio lisää, että ilman tällaista edeltävää ilmoitusta petosten ja väärinkäytön riski on ilmeinen.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

67 Asetuksen N:o 3665/87 4 artiklan 1 ja 4 kohdan sanamuodosta käy selvästi ilmi ensinnäkin, että vienti-ilmoituksen hyväksyminen ja todiste viennistä, joka on ylivoimaisen esteen tilannetta lukuun ottamatta esitettävä 60 päivän kuluessa kyseisestä hyväksynnästä, ovat välttämättömiä edellytyksiä vientituen maksamiselle.

68 Perusasetuksen yhdeksännen perustelukappaleen mukaan toimivaltaisten viranomaisten on oltava sellaisessa asemassa, että ne voivat seurata pysyvästi kaupan liikkeitä markkinakehityksen arvioimiseksi ja tarvittaessa tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi. Tätä varten on säädetty todistusten myöntämisestä. Tästä seuraa, että tämän valvonnan ylläpitämiseksi vientitodistusta ei voida hyväksyä viennin tapahtumisen jälkeen.

69 Asetuksen N:o 3665/87 4 artiklan 4 kohdassa käytetyn ylivoimaisen esteen käsitteen osalta on korostettava, että sen on ymmärrettävä tarkoittavan epätavallisia seikkoja, joihin viejä ei ole voinut vaikuttaa (ks. vastaavasti asia 11/70, Internationale Handelsgesellschaft, tuomio 17.12.1970, Kok. 1970, s. 1125, 23 kohta; Kok. Ep. I, s. 501). Viejän sokerin luokittelussa tekemä virhe ei ole tällainen seikka.

70 Kansallisen tuomioistuimen viittaus yhteisön oikeuden yleisiin periaatteisiin on ymmärrettävä mainitun tuomioistuimen kysymykseksi siitä, velvoittavatko pääasian erityiset olosuhteet, nämä periaatteet huomioon ottaen, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset maksamaan vientituet.

71 On muistettava, että maataloustuotteiden vientitukien maksamiseen sovellettavista edellytyksistä on säädetty asetuksessa N:o 3665/87. Ensimmäiseen kysymykseen annetun vastauksen valossa ei voida millään perusteella katsoa, että sellainen tilanne, jonka kansallisen tuomioistuin on kuvannut, voisi oikeuttaa näiden edellytysten huomiotta jättämisen.

72 Näin ollen on todettava, että vientitukien maksamisesta kieltäytyminen sellaisessa tilanteessa, jonka kansallisen tuomioistuin on kuvannut, ei loukkaa yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita.

73 Edellä esitetyn perusteella kuudenteen kysymykseen on vastattava, että toimivaltainen kansallinen viranomainen voi rikkomatta asetuksen N:o 3665/87 3 ja 4 artiklaa ja loukkaamatta yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita kieltäytyä hyväksymästä jälkikäteen vientitukien saamiseksi esitettyä vienti-ilmoitusta ja pidentämästä vientiä koskevan todisteen esittämiselle varattua määräaikaa, kun yritys siitä syystä, että se on hakenut ja saanut tältä viranomaiselta C-sokerin vientitodistuksen sokerille, jota ei voida pitää C-sokerina, ei ole hakenut eikä saanut vientitukia, joihin sillä olisi ollut oikeus, jos sokeri olisi viety A- ja B-sokereina.

Toinen, kolmas ja neljäs kysymys

74 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen, viidenteen ja kuudenteen kysymykseen annettavat vastaukset, toiseen, kolmanteen ja neljänteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

75 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Yhdistyneen kuningaskunnan ja Ranskan hallituksille sekä komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Divisionin (Crown Office) 26.2.1999 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **Sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81, sellaisena kuin se on muutettuna 4.2.1991 annetulla neuvoston asetuksella N:o 305/91, 24 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan c alakohdassa edellytetään, että yritys on tosiasiallisesti tuottanut sen A- ja B-kiintiöiden yhteismäärää vastaavan sokerimäärän ennen kuin se voi pitää sokeria C-sokerina.**

2) Toimivaltainen kansallinen viranomainen ei periaatteessa ole oikeutettu määräämään yrityksen maksettavaksi kiintiötä suuremman tuotannon soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerialalla 14 päivänä syyskuuta 1981 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2670/81, sellaisena kuin se on muutettuna 6.12.1991 annetulla komission asetuksella N:o 3559/91, 3 artiklan 1 kohdan mukaista määrää, kun se ei ole ilmoittanut kyseiselle yritykselle tällaisesta vaatimuksesta tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa säädetyssä määräajassa. Määräajan ylitys voidaan hyväksyä silloin, kun toimivaltainen kansallinen viranomainen, joka ei ole toiminut huolimattomasti, ei tunne yrityksen sokerintuotannon yksityiskohtia, ja kun tämä tietämättömyys voidaan kohtuudella katsoa mainitun yrityksen syyksi, koska yritys ei ole toiminut vilpittömässä mielessä ja koska se ei ole noudattanut kaikkia asiaankuuluvia säännöksiä.

3) Toimivaltainen kansallinen viranomainen voi rikkomatta maataloustuotteiden vientitukien järjestelmän soveltamista koskevista yhteisistä yksityiskohtaisista säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3665/87 3 ja 4 artiklaa ja loukkaamatta yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita kieltäytyä hyväksymästä jälkikäteen vientitukien saamiseksi esitettyä vienti-ilmoitusta ja pidentämästä vientiä koskevan todisteen esittämiselle varattua määräaikaa, kun yritys siitä syystä, että se on hakenut ja saanut tältä viranomaiselta C-sokerin vientitodistuksen sokerille, jota ei voida pitää C-sokerina, ei ole hakenut eikä saanut vientitukia, joihin sillä olisi ollut oikeus, jos sokeri olisi viety A- tai B-sokerina.

Macken Colneric Gulmann

Puissochet Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä tammikuuta 2002.

R. Grass F. Macken

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja